

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Mikołaj Pawlak

ZSM.422.11.2019.JW

Warszawa, 27 czerwca 2019 roku

**Pan
Jacek Czaputowicz
Minister Spraw Zagranicznych**

w 2017 r. Rzecznik Praw Dziecka wystąpił do ówczesnego Ministra Spraw Zagranicznych z propozycją zorganizowania kampanii edukacyjno-informacyjnej, skierowanej do polskich rodziców zamieszkałych wraz z dziećmi za granicą lub planujących osiedlić się poza granicami kraju. Rzecznik posłużył się wówczas przykładem kampanii przeprowadzonej przez Rzecznika Praw Obywatelskich Łotwy, Pana Jurisa Jansonsa. Kampania ta miała na celu przekazanie obywatelom łotewskim planującym wyjazd oraz tym, którzy osiedlili się już w Norwegii, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Irlandii informacji o obowiązujących w tych krajach uregulowaniach z zakresu prawa rodzinnego, standardach dotyczących sprawowania opieki nad dziećmi, świadczonej opieki zdrowotnej czy obowiązku edukacyjnego.

Za kadencji mojego poprzednika w Biurze Rzecznika Praw Dziecka odbyło się spotkanie przedstawicieli Rzecznika oraz resortu spraw zagranicznych, podczas którego omówiono najważniejsze kwestie związane z przeprowadzeniem analogicznej kampanii w Polsce. Wspomniana inicjatywa nie doczekała się jednak kontynuacji.

Mając na uwadze aktualność oraz skalę zjawiska, jakim jest emigracja obywateli polskich do krajów Unii Europejskiej oraz związane z tym przypadki ingerencji zagranicznych służb socjalnych w ich stosunki rodzinne, działając na podstawie art. 10 a ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922) zwracam się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie możliwości zorganizowania kampanii informacyjno – edukacyjnej skierowanej do polskich obywateli wyjeżdżających wraz z dziećmi do państw obcych.

Do mojego biura wpływają zgłoszenia od polskich emigrantów, wobec których zagraniczne służby socjalne interwencje podjęły. Analiza tych spraw wskazuje, że istotnym problemem pozostaje niski poziom świadomości prawnej emigrujących obywateli polskich.

Najczęściej nie znają oni zagranicznych przepisów prawa rodzinnego, nie mają również świadomości co do różnic kulturowych między Polską, a państwem do którego emigrują, wiążących się z wrażliwością społeczną na sygnały wskazujące na zagrożenie dobra dziecka.

Jestem przekonany, że odpowiedzią na powyższy problem może być kampania informacyjno – edukacyjna. W mojej ocenie, jej zakres powinien obejmować praktyczne informacje dotyczące organizacji życia codziennego w danym kraju, w tym dostępu do edukacji czy służby zdrowia. Nadrzędnym celem kampanii powinno być jednak podniesienie poziomu świadomości prawnej wśród emigrujących tak, aby w przyszłości zmniejszyć liczbę spraw, w których zagraniczne instytucje mogłyby podjąć interwencje wobec małoletnich obywateli Polski.

Pragnę jednocześnie zadeklarować gotowość do wsparcia tego przedsięwzięcia oraz zorganizowania spotkania w celu omówienia szczegółów dotyczących ewentualnej współpracy.